

Паркинг

Дизајн на зелен паркинг

Клучни зборови:

одржливост, урбанистичко планирање, паркинг, зелен покрив, електрично возило, обновлива енергија.

Целна група:

ученици од основно училиште (возраст 6-11 години).

Цели:

Оваа активност ги запознава учениците со концептот на одржлив урбан транспорт и зелена инфраструктура преку фокусирање на дизајнот на еколошки прифатливи паркинзи. Учениците ќе научат за влијанието на традиционалните паркинзи врз животната средина и ќе истражуваат како карактеристики како зелени покриви, обновлива енергија и полначи за електрични возила можат да ги намалат овие негативни ефекти.

Преку креативна тимска работа и рачна изработка на модели, учениците ќе развиваат вештини за решавање проблеми, свест за животната средина и подлабоко разбирање како урбаните простори можат да ги поддржуваат и луѓето и планетата.

Општ водич за распределба на времето:

Времетраењето за изведување на активноста може да варира во зависност од специфичната група на деца. Наставниците се охрабруваат да ја приспособат активноста според потребите, интересите и динамиката на групата.

Во подготвителната фаза наставниците можат да користат различни активности за воведување и контекстуализација на темата – дискусии, видеа, цртање, раскажување приказни, па дури и теренска посета, во зависност од возраста и предзнаењата на децата.

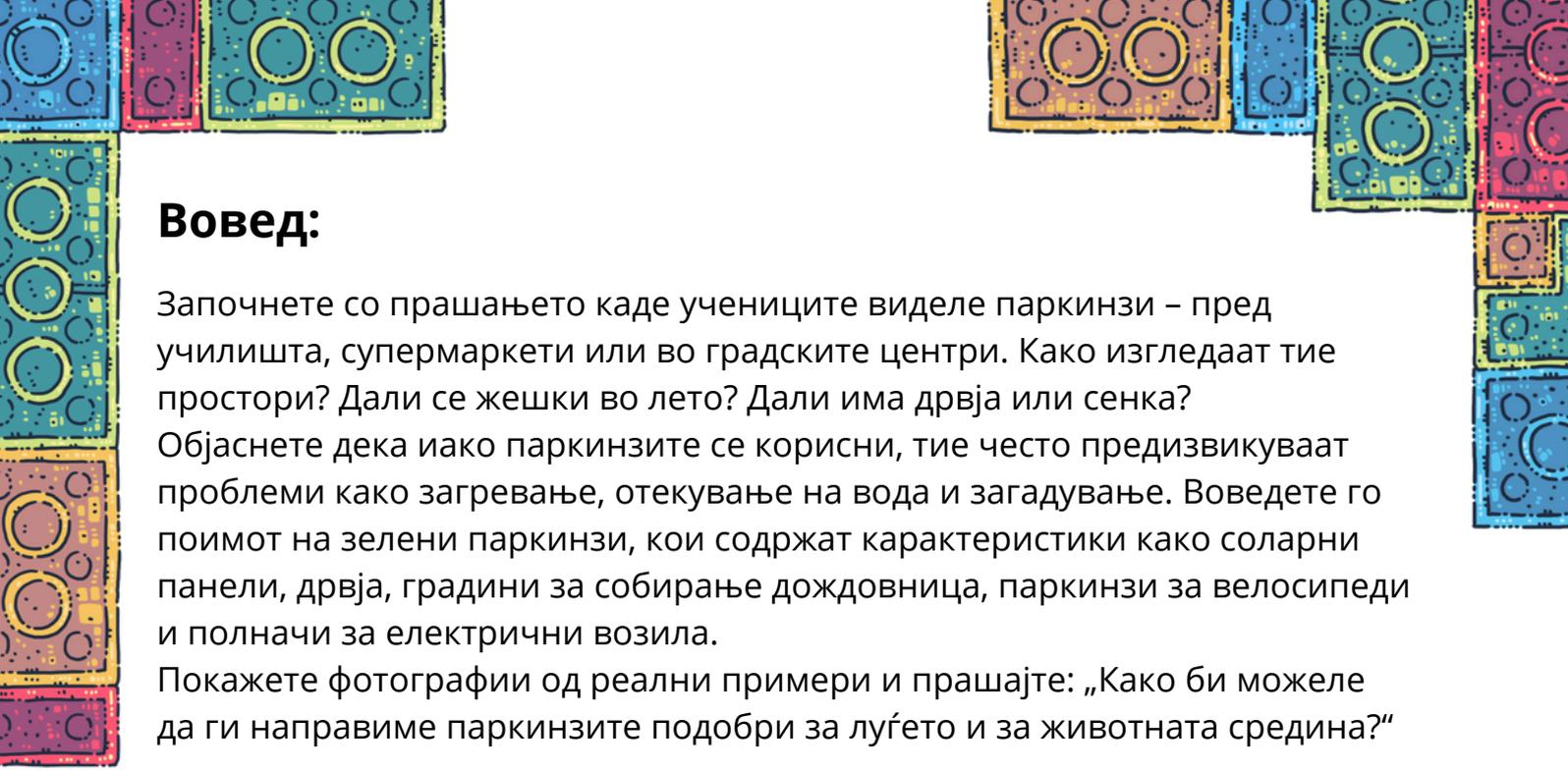
Главната фаза на изградба, во која децата планираат и градат свој модел користејќи лего-коцки, обично не треба да трае повеќе од 45 до 60 минути.

Сепак, оваа фаза често поттикнува дополнителна љубопитност и прашања кај децата, што може да доведе до продолжена заинтересираност и дополнителни активности. За поопширни упатства и педагошка поддршка при изведба на активностите од INNO-kids проектот, ве советуваме да го преземете Методолошкиот водич за наставници.

Потребни материјали и ресурси:

- Картон, хартија или рециклирана амбалажа.
- Лего-коцки (различни големини и бои) или други градежни блокови.
- Боици, маркери, ножици, лепило, леплива лента.
- Капачиња од шишиња, сламки, парчиња ткаенина или други рециклирани предмети (за изработка на дрвја, соларни панели, светла или бариери).
- Мали природни материјали (лисја, камчиња, гранки).
- Фотографии од еколошки паркинзи (за инспирација).
- Таблети или печатени материјали (опционално – за истражување и референцирање на одржливи карактеристики).

Напомена: Поттикнете ги учениците да ја користат својата имагинација и да реупотребуваат достапни материјали на креативен и функционален начин. Ако лего-коцки не се достапни, учениците можат да цртаат, сечат и да градат модели користејќи хартија и рачни материјали.

Вовед:

Започнете со прашањето каде учениците виделе паркинзи – пред училишта, супермаркети или во градските центри. Како изгледаат тие простори? Дали се жешки во лето? Дали има дрвја или сенка?

Објаснете дека иако паркинзите се корисни, тие често предизвикуваат проблеми како загревање, отекување на вода и загадување. Воведете го поимот на зелени паркинзи, кои содржат карактеристики како соларни панели, дрвја, градини за собирање дождовница, паркинзи за велосипеди и полначи за електрични возила.

Покажете фотографии од реални примери и прашајте: „Како би можеле да ги направиме паркинзите подобри за луѓето и за животната средина?“

Постапка:

Подготовка:

Откако ќе го воведете концептот на одржливи паркинзи, охрабнете ги учениците да замислат како повторно дизајниран простор за паркирање може да го подобри секојдневниот живот на луѓето и на планетата.

Водете дискусија за тоа кои луѓе го користат паркингот – возачи, велосипедисти, пешаци – и што на секој корисник му треба од паркингот: безбедност, удобност, сенка, лесен пристап.

Прашајте ги учениците за нивните искуства: Дали некогаш поминале низ жешко или небезбедно паркинг-место? Што би го направило подобро?

Потоа претставете им практични алатки кои помагаат во создавање зелени паркинзи, како:

- Порозни плочки кои дозволуваат дождовницата да се впије во земјата.
- Крошни на дрвја кои ја намалуваат топлината.
- Соларни панели кои ги напојуваат светлата или полначите.
- Зелени површини за инсекти и собирање вода.

Изградба:

Поделете ги учениците во мали групи и обезбедете им материјали.

Поттикнете ги да размислуваат од гледна точка на реални корисници: семејства со деца, лица со намалена мобилност, работници кои доаѓаат со електрично возило.

Секоја група треба да направи модел со користење одржливи решенија, како: Соларно напојувано осветлување или полначи.

Дрвја или сенки за удобност.

Јасно обележани пешачки патеки и премини.

Површини кои впиваат дождовница и зелени ленти за инсекти и цвеќиња.

Детали:

Додека моделите се оформуваат, охрабнете ги учениците да размислат:

- Каде се движат безбедно пешаците?
- Дали има сенка или засолниште?
- Каде оди дождовницата?
- Како паркингот го поддржува животниот свет?

Помогнете им да додаваат знаци, зелени површини, безбедносни елементи и објаснувања за одржливите карактеристики.

Приказни:

Поттикнете ги учениците да ги оживеат своите модели со создавање кратка приказна или сцена во нивниот паркинг. Главниот лик може да биде:

- Семејство што доаѓа во паркингот на сончев ден.
- Велосипедист кој го полни својот електричен велосипед под соларни светла.
- Градинар кој се грижи за зелениот дел со диви цвеќиња.

Прашајте ги да опишат како изгледа и се чувствува просторот: Дали е тивко и сончево? Дали се слушаат птици? Дали луѓето безбедно и удобно пешачат?

Приказната може да ја истакне важноста на одржливите карактеристики во решавање проблеми, на пример, како избегнување локви поради порозна подлога или одмор под дрво.

Презентација:

- Поканете ги групите да ги презентираат своите модели на зелени паркинзи.
- Учениците треба да ги објаснат клучните делови на нивниот дизајн – каде се движат луѓето, како паркингот нуди услуги, кои одржливи решенија ги има.
- Поттикнете ги да нагласат како нивниот паркинг ја поддржува локалната заедница и ја штити животната средина.
- По секоја презентација, овозможете време за прашања и позитивни повратни информации од соучениците.

Совети:

- Поттикнувајте нестандартно размислување за уникатни карактеристики на паркингот.
- Користете реални примери и визуелни референции за да ги разбудите интересот и идеите.
- Потсетувајте ги учениците дека и едноставни елементи како дрвја, знаци или држачи за велосипеди можат да направат голема разлика.

Дополнителни размислувања:

Диференцијација:

- Обезбедете дополнителна поддршка или поедноставени инструкции за ученици што имаат потреба од тоа.
- За понапредните ученици, понудете дополнителни задачи како истражување на понатамошни одржливи практики или дизајнирање посложени модели.

Евалуација:

- Оценувајте ги учениците според нивното учество и вклученост во дискусији и практични активности.
- Проценувајте ги креативноста, вложениот труд, соработката, длабочината на разбирање која ја покажуваат во моделите, критичкото размислување, способноста да даваат конструктивни повратни информации и презентациските вештини.

Продолжени активности:

- Поканете локален архитект, урбанист или експерт за транспорт да сподели како реалните паркинзи се прават поеколошки.
- Организирајте прошетка околу училиште или населба за да идентификувате каде може да се додадат одржливи карактеристики на паркинзите.
- Учениците можат да дизајнираат и кампања која ќе ја охрабри заедницата да размислува повторно за паркинг-просторите – претворајќи „само бетон“ во нешто позелено и паметно.

Поврзаност со наставната програма:

Оваа активност интегрира:

- Природни науки (апсорпција на топлина, одведување вода и зелена инфраструктура).
- Општествени науки (урбанистичко планирање, развој на заедницата, еколошки прашања).
- Уметност (дизајн, креативност, конструкција).
- Јазик (усна комуникација, раскажување приказни и вештини за слушање).

Поврзаност со Целите за одржлив развој:

- **Цел 11: Одржливи градови и заедници** – Учениците дизајнираат паркинзи кои поддржуваат безбедност, зелена мобилност и инклузивна инфраструктура.
- **Цел 13: Климатски акции** – Активноста ги истакнува решенијата за намалување на влијанието врз животната средина од простори кои зависат од автомобили.
- **Цел 15: Живот на копно** – Учениците вклучуваат природни карактеристики кои го поддржуваат биодиверзитетот и го подобруваат урбаното опкружување.